

Nasze Zabrze

Na finiszu jest rewitalizacja
kolejnego zabrzańskiego zabytku

WIEŻA CIŚNIEŃ OTWORZY PODWOJE

PRZEDSZKOLE MIRIADA

Od ponad 20 lat specjalizujemy się w pracy z dziećmi:

- ze spektrum autyzmu
- z zespołem Aspergera
- z niepełnosprawnością sprzężoną

W ramach kształcenia specjalnego oraz wczesnego wspomagania rozwoju oferujemy m.in.:

- oddziały integracyjne
- oddział specjalny
- terapię logopedyczną
- terapię behawioralną
- terapię ręki
- opiekę psychologiczną
- zajęcia indywidualne ze specjalistami
- integrację sensoryczną
- arteterapię z elementami sensoplastyki
- dogoterapię
- gimnastykę mózgu P. Dennisona
- komunikację wspierającą
- logorytmikę
- MDS – metodę dobrego startu
- metodę aktywności Knillów
- metodę Weroniki Sherborne
- muzykoterapię

Oraz zajęcia dodatkowo płatne:

- taniec ■ robotyka ■ judo
- szachy ■ joga/medytacje

W ofercie m.in.:

- indywidualne podejście do każdego dziecka
- bezpieczne i komfortowe warunki zabawy i nauki
- realizacja podstawy programowej na wysokim poziomie
- j. angielski
- j. hiszpański
- zajęcia rytmiczne
- zajęcia artystyczno-ceramiczne (oddział Zabrze)
- zajęcia z elementami sensoplastyki
- przedszkole czynne cały rok kalendarzowy
- ogród przedszkolny z placem zabaw
- wsparcie terapeutów, psychologa, logopedy
- bogaty kalendarz zajęć oraz imprez i uroczystości przedszkolnych
- wycieczki

Serdecznie zapraszamy

Zabrze, ul. Park Hutniczy 12, tel. 32 271 68 79

Bytom – Stroszek, ul. Strzelców Bytomskich 200, tel. 32 778 34 54

Bytom – Centrum, ul. Strzelców Bytomskich 16a, tel. 32 280 10 55

www.miriada.edu.pl

Zabrzmiat pierwszy dzwonek

Po wakacyjnej przerwie szkoły znów zaczęły tętnić życiem. Szczególne emocje towarzyszyły pierwszoklasistom, których w naszym mieście jest około 1,4 tysiąca.

Nie mogłam się już doczekać. Bardzo mi się podoba! - mówiła z przejęciem Marysia, ściskając mocno tradycyjną tytę.

- Cieszę się, że znowu zobaczę moich przyjaciół i nauczycieli. Mam nadzieję, że ten rok szkolny będzie cały z nauką stacjonarną. Czekam na nowe projekty, bo są mega ciekawe - podkreślali z kolei starsi uczniowie.

- Uczniowie są dumą naszego miasta, a edukację traktujemy jako ważną inwestycję i jeden z priorytetów samorządu w dążeniu do zrównoważonego rozwoju - podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. - Od lat troszczymy się o najlepsze warunki do kształcenia dzieci i młodzieży oraz podejmujemy cenne projekty oświatowe. Modernizujemy obiekty oświatowe, rozbudowujemy bazę rekreacyjno-sportową, udostępniamy nowoczesny sprzęt i wyposażenie - dodaje.

Przypomnijmy, że wydatki na oświatę co roku stanowią największą pozycję w budżecie Zabrze. Na ten cel wydawana jest średnio co trzecia złotówka z miejskiej kasy, co oznacza nakłady mocno przekraczające 300 mln zł. - Subwencja z budżetu państwa wystarcza na pokrycie 60 procent wydatków, z budżetu miasta dokładamy pozostałe 40 procent - zwraca uwagę prezydent Małgorzata Mańka-Szulik.

A to nie jedyne wydatki związane z oświatą. By zapewnić

► Marysia ze swoją tytą

młodym zabrzeńczykom jak najlepsze warunki do nauki, w mieście prowadzony jest zakrojony na szeroką skalę program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej. - Dokonałiśmy termomodernizacji około 2/3 placówek oświatowych. To blisko 60 obiektów wyremontowanych za ponad 100 milionów złotych. Koszty ogrzewania szkół i przedszkoli spadły dzięki termomodernizacji o około 30 procent, poza tym budynki są bardziej estetyczne i ekologiczne - podkre-

TAKIE SĄ LICZBY

17 138

uczniów właśnie rozpoczyna
w Zabrzu nowy
rok szkolny

11 183

z nich to uczniowie szkół
podstawowych

5 955

osób to uczniowie szkół
ponadpodstawowych

339,7 mln zł

to wysokość rocznych
nakładów na edukację

śla prezydent Małgorzata Mańka-Szulik.

W ostatnich miesiącach prace były prowadzone m.in. w Przedszkolu nr 22 przy ul. Gwareckiej, Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8 przy ul. Badestinusa 30, Przedszkolu nr 39 przy ul. Ks. Henryka Pobożnego 5 oraz Przedszkolu nr 7 przy ul. Wolności 215A. Trwała modernizacja budynku Centrum Edukacji przy ul. 1 Maja 12, nowy plac zabaw powstał na terenie SP nr 18 przy ul. Olchowej 2.

MM

W NUMERZE

Zabrzmiął pierwszy dzwonek	str. 3
Rusza nowy rok szkolny	str. 4-5
Profesor Religa wraca na cokołe	str. 6
Trzy dekady dla serca	str. 7
Dokończenie budowy coraz bliżej!	str. 8-9
O budownictwie mieszkaniowym	str. 10
Wyjątkowy obiekt zaprosi zwiedzających	str. 11
Mniej zanieczyszczeń, więcej oszczędności	str. 12
Muzyczne propozycje dla każdego	str. 13
Świetna zabawa bez względu na pogodę	str. 14-15
Wakacje pełne atrakcji!	str. 16-17
Ogrody tworzone z pasją	str. 18-19
Nowe miejsca parkingowe na Helence	str. 20
Jubileusz zasłużonego kapłana	str. 21
Historia zapisana w sercach	str. 22
Drużyna na medal?	str. 23
Rokitnica na przestrzeni wieków	str. 24-25
Rozrywka	str. 26

Pobierz gazetę w wersji elektronicznej

► Konferencja odbyła się w Miejskim Ośrodku Kultury Fot. UM Zabrze

PO WAKACYJNEJ PRZERWIE UCZNIOWIE I NAUCZYCIEL

Rusza nowy rok

Dla ponad 17 tysięcy uczniów rozpoczął się w Zabrzu nowy rok szkolny. Przygotowania do niego były tematem zorganizowanej w ostatnich dniach sierpnia konferencji.

O mówiliśmy wyzwania oraz główne kierunki polityki oświatowej i jej cele strategiczne tak w kraju, jak i naszym mieście - mówi prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. - Dziękuję dyrektorom, nauczycielom oraz wszystkim pracownikom szkół za zaangażowanie w rozwój zabrańskiej oświaty. Dziękuję także pracownikom Wydziału Oświaty, którzy od lat dbają o dobrą współpracę z placówkami oświatowymi - dodaje.

W Zabrzu ten rok szkolny będzie szczególny. - Finalizujemy rok jubileuszu naszego miasta. Bardzo wiele szkół i przedszkoli przygotowywało przedsięwzięcia i eventy związane z urodzinami Zabrze, więc z pewnością czeka nas bardzo intensywny początek roku - uśmiecha się Ewa Wolnica, naczelnik Wydziału Oświaty Urzędu Miejskiego.

W zabrańskich placówkach uczyć się również dzieci z Ukrainy. - Jeśli chodzi o uczniów, będzie to

730 osób. Natomiast około 200 dzieci mieliśmy w zeszłym roku w przedszkolach i teraz będzie ich zbliżona liczba. Łącznie mamy więc około tysiąca dzieci z Ukrainy - podsumowuje naczelnik Ewa Wolnica.

Podczas konferencji inaugurującej nowy rok szkolny wykład na temat możliwości zastosowania wirtualnej rzeczywistości przedstawił prof. Marek Gzik, dyrektor działającego w Zabrzu Europejskiego Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia. Spotkanie było również okazją do podziękowania przechodzącym na emeryturę dyrektorom szkół i powitania osób, które będą kontynuować ich dzieło. W ZS nr 10 dyrektora Mirosława Mendeckiego zastąpiła Iwona Maciuła. Nowym dyrektorem I LO w miejsce Lidii Szafrąńskiej została Katarzyna Weber-Radzimska. Pracę zakończyła dyrektor Lucyna Granda z ZS nr 17, a jej następcą został Tomasz Grzywacz. Nowego dy-

► Spotkanie było okazją do podziękowań i gratulacji Fot. UM Zabrze

E WRACAJĄ DO SZKÓŁ

szkolny

rektora ma także Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego – jest nim Marcin Kucharz. Do tej pory dyrektorem placówki był Ryszard Gruca. Zmiany nastąpiły również w przedszkolach. Agnieszka Słodka-Kaszlej została dyrektorem

Przedszkola nr 3. Dotychczas funkcję tę pełniła Ludomira Borys-Paradysz. W Przedszkolu nr 7 nowym dyrektorem została Elżbieta Spychalska. Wcześniej dyrektorem placówki była Mariola Krinke. W Przedszkolu nr 46 dyrektor Marię Urbańczyk zastąpiła

Marzena Sobiech. W Przedszkolu nr 41 dyrektorem została Joanna Bartosik. Wcześniej była nią Anna Majewska. Funkcję dyrektora SP nr 18 objęła Małgorzata Słotwińska-Roksela. Zastąpiła na tym stanowisku Annę Rodek-Słotwińską.

MM

SZANOWNI DYREKTORZY, NAUCZYCIELE,

PRACOWNICY OŚWIATY, DRODZY RODZICE I UCZNIOWIE

W przeddzień inauguracji nowego roku szkolnego 2022/2023 życzę, aby był to rok spokojnej pracy, owocnej nauki, cennych doświadczeń, a także zadowolenia z efektów, jakie przynosi rozwijanie zainteresowań i pasji.

Uczniowie są dumą Zabrze, a edukacja stanowi jeden z priorytetów naszego samorządu w dążeniu do zrównoważonego rozwoju miasta. Od lat troszczymy się o jak najlepsze warunki do kształcenia dzieci i młodzieży oraz realizujemy projekty oświatowe systematycznie modernizując obiekty szkolne, rozbudowując bazę rekreacyjno-sportową, udostępniając nowoczesny sprzęt i wyposażenie oraz nie szczędząc środków na podnoszenie kwalifikacji i rozwój zawodowy nauczycieli. Życzę, aby udało się wykorzystać ten potencjał dla dobra młodych ludzi. Wierzę, że dzięki pełnej zaangażowania pracy Nauczycieli i Pedagogów uczniowie będą czerpać z niego na drodze do dorosłości.

U progu nowego roku szkolnego z wdzięcznością pragnę podkreślić, że wysoka jakość edukacji przyczynia się do tworzenia nowoczesnego miasta nauki, kultury, innowacyjnej gospodarki, medycyny, sportu i turystyki postindustrialnej. Dzięki naszej wspólnej pracy Zabrze, które w tym roku obchodzi 100. rocznicę nadania mu praw miejskich, jest ośrodkiem, z którego możemy być dumni.

Calej społeczności szkolnej życzę wszystkiego co najpiękniejsze. Satysfakcji osobistej i zawodowej, wielu sukcesów oraz spełnienia wszelkich zamierzeń.

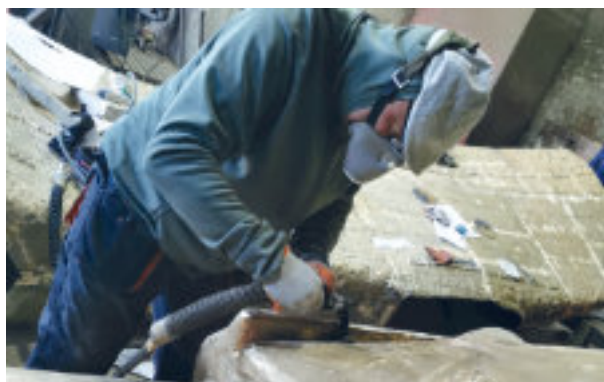
Małgorzata Mańka-Szulik,
prezydent Zabrze

Profesor Religa wraca na cokole

W pracowni prof. Krzysztofa Nitscha trwają ostatnie szlify rzeźby przedstawiającej prof. Zbigniewa Religę. Swoje oblicze zmienia jednocześnie położony przy ratuszu skwer. Już niebawem w tym miejscu stanie pomnik wybitnego kardiochirurga. Odsłonięcie monumetu wpisze się w obchody setnych urodzin naszego miasta.

► Prof. Krzysztof Nitsch przy swoim dziele Fot. Igor Cieśllicki

► W pracowni trwają ostatnie szlify Fot. Igor Cieśllicki

To niesamowite przeżycie móc uczestniczyć w kolejnych etapach powstawania pomnika upamiętniającego profesora Zbigniewa Religę – wybitnego kardiochirurga, ojca medycznej marki Zabrze, honorowego obywatela naszego miasta. Jestem przekonana, że rzeźba będzie robiła wrażenie i zdobiła miasto przez kolejne stulecia – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

Prace nad pomnikiem trwają już od kilku lat. Autorem monu-

mentu jest prof. Krzysztof Nitsch, pochodzący z Zabrza światowej sławy rzeźbiarz i medalier. - Budowanie pomnika nie jest takie proste, wymaga niesamowitej pracy podzielonej na kolejne etapy – mówi prof. Krzysztof Nitsch. - Tytuł tego pomnika to elektrokardiogram. Profesor Religa jakby go odczytuje. Staralem się go pokazać, jakby postać wchodziła w ten cały kardiogram – dodaje.

W ostatnich tygodniach trwało łączenie odlanych wcześniej po-

szczególnych elementów rzeźby. Aktualnie pomnik prof. Zbigniewa Religi jest już przygotowany do przeniesienia na skwer przy zabrzańskim ratuszu. Pozostały już tylko ostatnie prace techniczne fachowców z Gliwickich Zakładów Urządzeń Technicznych oraz ostatnie szlify prof. Krzysztofa Nitscha.

- Jestem zachwycony tym projektem. Bywam wielokrotnie w pracowni pana profesora Nitscha. Wielokrotnie też dyskutowaliśmy o różnych detalach. Podobą mi się też bardzo lokalizacja pomnika. Czekam z niecierpliwością na jego odsłonięcie – mówi Jan Sarna, dyrektor Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi.

O tym, jaki będzie kształt pomnika, zdecydowali wspólnie władze miasta i mieszkańcy. Wybór został dokonany spośród 16 modeli.

GOR

► Pomnik stanie na skwerze przy ratuszu Fot. Igor Cieśllicki

Trzy dekady dla serca

Jej misją od początku jest wspieranie rozwoju polskiej kardiologii oraz wprowadzanie do praktyki klinicznej nowoczesnych technik i technologii w zakresie leczenia serca. Swoim darczyńcom i przyjaciołom dziękuje co roku podczas spektakularnych koncertów „Serce za serce”. Fundacja Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniewa Religi obchodzi właśnie 30. urodziny.

To, co głęboko leży nam na sercu, to skuteczne leczenie chorób serca. Fundacja Rozwoju Kardiologii w Zabrzu powstała z założeniem realizacji tego celu przy pomocy nowoczesnych, samodzielnie opracowanych metod - mówił przed laty prof. Zbigniew Religa - założyciel Fundacji.

Początki FRK sięgają grudnia 1991 r. Podpisano wówczas akt notarialny ustanawiający Fundację, powołana została jej Rada oraz Zarząd. W kolejnych latach rozbudowywana była stopniowo baza ośrodka, pojawiały się kolejne pracownie i realizowane projekty. Wśród sztandarowych znalazły się m.in. programy dotyczące stworzenia polskiego sztucznego serca oraz robota kardiologicznego.

- Fundacja jest dziś uznanym ośrodkiem naukowo-badawczym i wdrożeniowym znanym pod nazwą Instytutu Protez Serca, gdzie realizujemy właśnie projekty związane ze sztucznym sercem, robotyką medyczną czy zastawkami - mówi Jan Sarna, dyrektor generalny FRK. - Pracownia zastawki tak się rozrosła, że przekształciła się w wielospecjalistyczny bank tkanek, w którym preparowane są tkanki dla wielu szpitali. Zastawki głównie dla kardiologii dziecięcej, ale także rogówki dla okulistyki, dla ortopedii łokci i więzadła. Na przestrzeni prawie 30 lat udało się w ten sposób pomóc kilkunastu tysiącom pacjentów - dodaje. Tradycją stały się koncerty „Serce za serce” podczas których Fundacja dziękowała swoim darczyńcom i przyjaciołom. Podczas pierwszego z nich w zabrzańskim Domu Muzyki

► Twórca i patron Fundacji - prof. Zbigniew Religa Fot. FRK

i Tańca wystąpił Plácido Domingo. - Panowie Zbigniew Religa i Plácido Domingo spotkali się w Wiedniu, by ustalić termin koncertu - wspomina Jan Sarna. - Plácido Domingo stwierdził wtedy, że wracając z Japonii zatrzyma się w Warszawie i tam wystąpi. Mistrzu, nie w Warszawie, ja bym chciał, żeby ten koncert odbył się w Zabrzu - odpowiedział Zbigniew Religa, podkreślając, że Fundacja ma swoją siedzibę w Zabrzu, a poza tym

w Zabrzu znajduje się piękna sala koncertowa. Plácido Domingo nie bardzo wiedział, gdzie jest Zabrze, ale profesor Religa znalazł argument, który go przekonał. Powiedział mianowicie, że w zabrzańskiej sali jest świetna akustyka i może to zagwarantować, bo na otwarciu tej sali grał sam Artur Rubinstein. Gdy Plácido Domingo to usłyszał, stwierdził, że przyjeżdża do Zabrze - uśmiecha się Jan Sarna.

GOR

OD JUBILATA DLA JUBILATA

Urodziny Fundacji Rozwoju Kardiologii będą okazją do zaprezentowania po raz pierwszy filmu „Religa. Charyzma i pokora”, jaki dla jubilatę przygotowała obchodząca również w tym roku jubileusz 30-lecia Telewizja Zabrze. W filmie zostały pokazane miejsca w Zabrzu bliskie profesorowi wraz z barwnymi opowieściami osób, które miały przyjemność znać go prywatnie lub zawodowo. Film pokazuje inną, bardziej ludzką stronę profesora, wybitnego lekarza i wspańskiego człowieka, założyciela i patrona Fundacji Rozwoju Kardiologii. Produkcję będzie można zobaczyć na antenie TVZ. Zapraszamy!

► Wiceprezes Pekao S.A. Jerzy Kwieciński i prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik Fot. UM Zabrze

PODPISANO UMOWĘ NA FINANSOWANIE BUDOWY CZWARTEJ TRYBUNY STADIONU

Dokończenie budo

Jeszcze w tym roku ma się rozpocząć budowa czwartej trybuny Areny Zabrze. W sierpniu podpisana została umowa dotycząca finansowania przedsięwzięcia.

Wiele lat temu podjęłam odważną decyzję o budowie stadionu. Ta decyzja oraz wsparcie ówczesnych radnych i kibiców Górnika Zabrze pozwoliła na opracowanie projektu i wybudowanie w pełni funkcjonalnej przestrzeni. Dziś podpisujemy

ważny dokument, który pozwoli na sfinansowanie zakończenia budowy Areny - podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

Zawarta z bankiem Pekao S.A. umowa, która dotyczy obsługi i zagwarantowania emisji obligacji

o wartości 103 mln zł, pozwoli na sfinansowanie budowy czwartej trybuny. - W tej części stadionu będą się mieściły łóża, będzie centrum prasowe, znajdzie się tam też muzeum Górnika Zabrze, więc to będzie ta część stadionu, która będzie dobrze zarabiała - mówi Jerzy Kwieciński, wiceprezes zarządu Pekao S.A.. - Bank daje rękojmię dobrego wykonawstwa, jak również pilnuje procesu inwestycyjnego - dodaje.

- W Zabrzu realizowanych jest wiele ważnych zadań, w tym między innymi budowa strategicznych dróg, przygotowanie dla inwestorów specjalnej strefy ekonomicznej, rozbudowa Szpitala Miejskiego, remonty budynków komunalnych czy modernizacje szkół i przedszkoli. Dokończenie budowy stadionu należy do tych zadań, które są szczególnie oczekiwane przez mieszkańców. Przyjęty

► Tak wyglądał stary stadion przy ul. Roosevelta Fot. UM Zabrze

► Tak będzie się prezentować Arena Zabrze po zakończeniu prac Fot. UM Zabrze

IONU PRZY UL. ROOSEVELTA

wy coraz bliżej!

model finansowy realizacji zadania zakłada utrzymanie podobnego obciążenia finansowego budżetu miasta w poszczególnych latach jak dotąd, przy wydłużeniu okresu do roku 2032 – zwraca uwagę prezydent Małgorzata Mańka-Szulik.

TAKIE SĄ LICZBY

24.563

miejsca znajdują się na trzech istniejących trybunach Areny Zabrze

606

miejsc jest do dyspozycji na wewnętrznym parkingu

218

kamer monitoringu wizyjnego czuwa nad bezpieczeństwem gości

Podpisanie umowy otwiera drogę do ogłaszania przetargów. Rozpoczęcie robót budowlanych planowane jest jeszcze w tym roku. Pierwszym elementem prac będzie przeniesienie stanowisk telewizyjnych na trybuny od strony ul. Damrota, co zostało już zaprojektowane i uzgodnione z realizatorami transmisji. Dotychczasowe kabiny komentatorskie i miejsca dla kamer na starej trybunie zostaną wyburzone.

Warto zwrócić uwagę, że w ramach inwestycji, w dotychczas wybudowanej trybunie od strony ul. Roosevelta, powstanie nowoczesne centrum rehabilitacji dla dzieci i młodzieży. Przeniesiony zostanie tam istniejący ośrodek znajdujący się obecnie przy ul. 3 Maja. Dzięki temu warunki leczenia zostaną znacząco poprawione. Zadanie dokończenia budowy stadionu zostało powierzono spółce Stadion w Zabrzu. GOR

► Budowa czwartej trybuny ma ruszyć w tym roku Fot. UM Zabrze

O budownictwie mieszkaniowym

Wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych placówkach określili radni podczas sierpniowej sesji Rady Miasta. Zatwierdzili również wnioski o udzielenie wsparcia ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w Międzygminnym Towarzystwie Budownictwa Społecznego oraz Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej Śląsk.

W przypadku tej ostatniej wnioskowane wsparcie służyć będzie realizacji inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie dwóch budynków mieszkalnych 5-kondygnacyjnych z dwoma wspólnymi garażami podziemnymi i miejscami postojowymi przy ul. Modrzewiowej wraz z niezbędną infrastrukturą to-

warzyszącą. W efekcie powstać ma 111 lokali mieszkalnych. W przypadku MTBS chodzi o budowę trzech budynków wielorodzinnych przy ul. Żywieckiej 33, 37, 41-41b. Wynikiem inwestycji ma być utworzenie 36 lokali mieszkalnych.

Opłatę za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicz-

nych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych w czasie przekraczającym 5 godzin dziennie bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalono na 1,14 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu

GOR

RADA MIASTA ZABRZE – POSIEDZENIA KOMISJI

KOMISJA BUDŻETU I INWESTYJCJI

8.09 godz. 16.00 - Informacje z wykonania budżetu za I półrocze 2022 r.

KOMISJA EKOLOGII

6.09 godz. 16.00 - Stawy po rekultywacji w dzielnicy Mikulczyce. Plany wobec stawów w dzielnicy Makoszo-
wy. Komisja wyjazdowa.

KOMISJA GOSPODARKI KOMUNALNEJ I ROZWOJU MIASTA

5.09 godz. 16.00 - Rewitalizacja miasta Zabrze w kontekście programowania wg ustawy o rewitalizacji z 2015 r. Zmiany w funkcjonowaniu publicznego transportu zbiorowego na terenie miasta Zabrze.

KOMISJA KULTURY I DZIEDZICTWA

21.09 godz. 15.00 - Zakład Budowy, Renowacji i Naprawy Organów – miejsce dla nowej lokalnej atrakcji turystyczno-kulturalnej w mieście. Komisja wyjazdowa.

KOMISJA OŚWIATY

1.09 godz. 16.00 - Stan przygotowania zabrzańskich szkół do roku szkolnego 2022/2023. Wizyta w Szkole Podstawowej nr 18. Komisja wyjazdowa.

KOMISJA PRAWA I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

7.09 godz. 14.00 - Informacja na temat zapewnienia bezpieczeństwa uchodźcom z Ukrainy przez miasto Zabrze - lokalizacja miejsc noclegowych, opieka prawna i socjalna.

KOMISJA REWIZYJNA

13.09 godz. 14.15 - Analiza przekazywanych środków finansowych przez miasto Zabrze na rzecz Szpitala Miejskiego przy ul. Zamkowej 4. Komisja wyjazdowa.

KOMISJA SPORTU, TURYSTYKI I REKREACJI

6.09 godz. 16.00 - Dotacje sportowe na szkolenie i upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży w Zabrzu. Spotkanie ze wszystkimi klubami sportowymi.

KOMISJA ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ

6.09 godz. 14.00 - Program współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz organizacjami pożytku publicznego. Komisja wyjazdowa.

DYŻURY RADNYCH

We wrześniu radni pełnią dyżury zarówno w ratuszu przy ul. Religi 1 (pokój nr 63), jak i poza siedzibą Urzędu Miejskiego. Szczegółowy harmonogram dostępny jest na stronie internetowej www.miastozabrze.pl.

► Wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego prezentuje się imponująco niezależnie od pory dnia Fot. UM Zabrze

DOBIEGAJĄ KOŃCA PRACE ZWIĄZANE Z REWITALIZACJĄ WIEŻY CIŚNIEŃ

Wyjątkowy obiekt zaprosi zwiedzających

Przed laty stanowiła niezwykle ważny element miejskiej infrastruktury, teraz będzie zachwycać mieszkańców i przyjeżdżających do Zabrza turystów. Gruntownie wyremontowana wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego już niebawem otworzy podwoje.

To przepiękny obiekt i tak naprawdę świadek zabrzańskiej historii – mówi prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. - Rewitalizacja wieży ciśnień była trudnym zadaniem, projekt wymagał ogromnych wysiłków, ale jego efekty są niesamowite. Myślę, że będziemy się tu często spotykać, a wieża stanie się jednym z ulubionych miejsc odwiedzanych w naszym mieście – dodaje.

Przypomnijmy, że wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego powstała w 1909 r. jako element miejskiej sieci wodociągowej. Została zaprojektowana przez architekta Augusta Kinda i radcę budowlanego Friedricha Lose. Ma 46 metrów wysokości i 23,3 metra średnicy. Jeszcze niedawno niszczącej wieży groziła rozbiórka. Miasto kupiło i odrestaurowało obiekt. Wyremontowane zostały wnętrza, a obok wieży stanęła przeszklona klatka schodowa z windą. Niesamowite wrażenia zapewnia

przeszklony taras widokowy znajdujący się około 20 metrów nad ziemią.

Aktualnie w wieży trwa jeszcze montaż interaktywnej wystawy poświęconej zagadnieniom związanym z węglem. Ekspozycja obejmować będzie trzy obszary tematyczne. Pierwszy z nich dotyczy pochodzenia i historii węgla. Kolejny to występo-

wanie i obieg węgla w przyrodzie. Trzeci element to nowoczesne technologie związane z wykorzystaniem węgla.

Otwarcie wieży ciśnień będzie jednym z prezentów dla mieszkańców z okazji zbliżającej się wielkimi krokami setnej rocznicy nadania Zabrzu praw miejskich.

GOR

► Elementy powstającej wystawy Fot. UM Zabrze

TAKIE SĄ LICZBY

34,2 mln zł

to wartość projektu
rewitalizacji
wieży ciśnień

23,7 mln zł

to wysokość pozyskanego
przez miasto unijnego
dofinansowania

TRWA NABÓR WNIOSKÓW GMIN W RAMACH PROGRAMU „CIEPŁE MIESZKANIE”

MNIEJ ZANIECZYSZCZEŃ, WIĘCEJ OSZCZĘDNOŚCI

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach rozpoczął nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” dla gmin z terenu województwa śląskiego. Zabrze złożyło wniosek o dotację w wysokości 12 mln zł.

Program „Ciepłe Mieszkanie” ma na celu poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. Program skierowany jest do gmin, które mogą uzyskać dotację ze środków udostępnionych WFOŚiGW przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a następnie udzielić dotacji beneficjentom końcowym tj. osobom fizycznym posiadającym tytuł prawny do lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym znajdującym się na terenie gminy, realizującym przedsięwzięcie będące przedmiotem dofinansowania.

Wysokość dofinansowania dla beneficjentów końcowych uzależniona jest od dochodów beneficjenta lub osób w jego gospodarstwie domowym i ustalona została na poziomie:

- **podstawowym** - do 30% kosztów kwalifikowanych, nie więcej niż 15.000 zł

- **podwyższonym** - do 60 % kosztów kwalifikowanych, nie więcej niż 25.000 zł

- **najwyższym** - do 90 % kosztów kwalifikowanych, nie więcej niż 37.500 zł.

Dla przedsięwzięć realizowanych na terenie gmin, w których za 2021 r. stwierdzone zostały przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego pm₁₀ i pm_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu, intensywność dofinansowania podwyższona jest w każdym z poziomów o 5 punktów procentowych.

Przyjmowanie wniosków o dofinansowanie ruszyło 21 lipca i potrwa do końca roku, w zależności od dostępności środków. Zabrze złożyło do WFOŚiGW w Katowicach wniosek o dotację w wysokości 12 mln zł. Nabór wniosków dla beneficjentów końcowych gminy będą prowadzić na swoim terenie, na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z WFOŚiGW w Katowicach. Po przeprowadzeniu naboru i ocenie wniosków o dofinansowanie pod względem spełnienia warunków kwalifikujących do uzyskania dofinansowania w ramach Programu, gmina podpisze umowy o dofinansowanie z beneficjentami końcowymi.

Więcej informacji o Programie można znaleźć na stronie www.czystepowietrze.gov.pl (zakładka: Weź dofinansowanie - Ciepłe Mieszkanie) oraz na stronie WFOŚiGW w Katowicach www.wfosigw.katowice.pl.

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.

Kolumnę dofinansowano ze środków
**Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach**

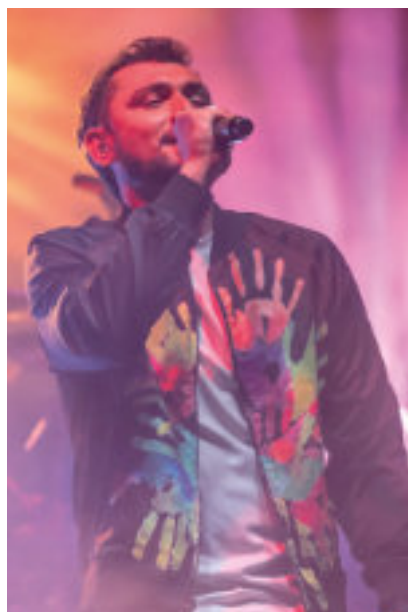

► Plenerowy koncert w klimatycznych przestrzeniach Strefy Carnall Fot. UM Zabrze

DWA FESTIWALE TOWARZYSZYŁY NAM PODCZAS ZAKOŃCZONYCH WŁAŚNIE WAKACJI

Muzyczne propozycje dla każdego

Przez całe wakacje bawiliśmy się na plenerowych koncertach w ramach Zabrze Summer Festival i Carnall Festival. Wśród przygotowanych muzycznych propozycji każdy mógł znaleźć coś dla siebie.

► Kamil Bednarek Fot. UM Zabrze

► Koncerty w ramach Zabrze Summer Festival przyciągały tłumy Fot. UM Zabrze

► Padający deszcz nie był w stanie zepsuć zabawy Fot. UM Zabrze

TYSIĄCE OSÓB BAWIŁY SIĘ NA KONCERCIE W RAMACH WAKACYJNEJ TRASY DWÓJKI

Świetna zabawa bez

Wakacyjna Trasa Dwójki zawitała 21 sierpnia do naszego miasta. Choć pogoda tego dnia nie rozpieszczała, to jednak publiczność nie zawiodła. Pod hasłem „Niech żyje biesiada” w Zabrzu wystąpiły największe polskie gwiazdy z Marylą Rodowicz na czele.

► Gwiazdą wieczoru była Maryla Rodowicz Fot. UM Zabrze

► Zabrzeński przystanek Wakacyjnej Trasy Dwójki to tysiące osób przed sceną i prawie 2 miliony przed telewizorami Fot. UM Zabrze

względu na pogodę

► Zespół Boys Fot. UM Zabrze

► Andrzej Rybiński Fot. UM Zabrze

► Uczestnicy półkolonii „Lato w mieście” Fot. UM Zabrze

MŁODZI ZABRZANIE SPĘDZAJĄCY WAKACJE W MIEŚCIE NIE MOGLI SIĘ NUDZIĆ

Wakacje pełne at

Półkolonie, interesujące warsztaty, wycieczki czy zajęcia sportowo-rekreacyjne to tylko niektóre z propozycji, jakie czekały na uczniów spędzających wakacje w Zabrzu. Bogatą ofertę przygotowało zarówno miasto, jak i poszczególne instytucje.

Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się zorganizowane przez miasto dwa turnusy półkolonii „Lato w mieście”. Projekt odbył się w ramach zadania „Miasto Przestrzenią Rozwoju” finansowanego ze

środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021. Półkolonie koordynowało Centrum Rozwoju Rodziny. W programie znalazły się m.in. wycieczki do atrakcyjnych miejsc, poznawanie zawodów

w miejscu ich realnego wykonywania, a także nauka przedsiębiorczości. Dzieci miały okazję odegrania poszczególnych ról, organizując w Sali Sesyjnej ratusza dziecięce obrady sesji Rady Miasta. Poznały zasady funkcjonowania Urzędu oraz miały okazję wcielić się zarówno w rolę urzędnika, jak i klienta. Uczestnicy zobaczyli także, jak przebiega wydawanie dowodu osobistego oraz rejestracja samochodu. Młodzi praktykanci mogli również zajrzeć do urzędowego archiwum.

Sztolnia Królowa Luiza zaprosiła na „CRAFTOMANIĘ”. To program zwiedzania podziemi nawiązujący do tematyki słynnej gry komputerowej. Umiejętności jazdy na deskorolce można było z kolei szlifować w ramach warsztatów „SKATE SZYCHTA”. Szereg lekcji muzealnych dla dzieci

► „CRAFTOMANIA” w Sztolni Królowa Luiza Fot. UM Zabrze

► Dzień Pszczół w Miejskim Ogrodzie Botanicznym Fot. UM Zabrze

rakcji!

i młodzieży przygotowało Muzeum Miejskie.

Podobnie jak w poprzednich latach ogromnym zainteresowaniem cieszyły się wakacyjne warsztaty teatralne organizowane przez Teatr Nowy we współpracy z firmą Fortum. Na każdy z trwających po dwa tygodnie turnusów zapisało się po 90 dzieci. Każdy turnus obejmował zajęcia dla sześciu grup - dwóch aktorskich, dwóch wokально-tanecznych, do wyboru była też grupa promocyjno-dziennikarska i scenograficzno-kostiumowa.

Bogatą ofertę zajęć przygotował Miejski Ośrodek Kultury wraz ze swoimi dzielnicowymi filiami. Można było m.in. wziąć udział w warsztatach fotograficznych, tkackich, krawieckich czy z robotyki. Nie zabrakło Letniej Akademii Szachowej czy też rodzinnych seansów kinowych.

Spotkania z ekspertami, interesujące warsztaty i spora dawka muzyki znalazły się w programie zorganizowanego 7 sierpnia Dnia Pszczół. Na imprezę w zabrzańskim botaniku zaprosiła Miejska Biblioteka Publiczna.

Uczestnicy mogli m.in. spróbować swoich sił w budowie domków dla owadów, zdobieniu toreb ekologicznych czy też wykorzystaniu elektrośmici do tworzenia ozdób i dekoracji. O sekretnym życiu pszczoł opowiadała zajmująca się pszczelarstwem Urszula Mazurowska oraz Paulina Płatkowska - autorka książki „O pszczole, która myślała, że to źle być pszczolą”. Na najmłodszych cze-

kało także spotkanie z Kicią Kocią. Imprezę zakończył koncert plenerowy Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pod batutą Henryka Mandrysa. Wydarzenie organizowano w ramach projektów „Książka na szóstkę, wypełniamy pustkę” oraz „Obecność słowa w Zabrzu” dofinansowanych ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

GOR

► Warsztaty teatralne w Teatrze Nowym Fot. UM Zabrze

► Obchody Dnia Działkowca w ROD Kolejarsz Fot. UM Zabrze

**PRZEŁOM SIERPNIA I WRZEŚNIA TO CZAS SZCZEGÓLNIIE WAŻNY
DLA DZIAŁKOWCÓW I ROLNIKÓW**

Ogrody tworzone z pasją

Dają chwilę wytchnienia, umożliwiają oddawanie się pasji, zachwycają bogactwem i różnorodnością roślin. Ogródki działkowe to oczko w głowie wielu zabrzeńców, a obchodzone na przełomie sierpnia i września Dni Działkowca oraz dożynki są znakomitą okazją, by się nimi pochwalić.

Zainteresowanie działkami i popyt na nie jest ogromny. Sytuacja pandemiczna wszystkich zaskoczyła, ludzie w tym czasie zaczęli się bardziej interesować działkami. Posiadanie działki to same plusy. Można tu wypoczywać, spotykać się ze znajomymi, rodziną – mówi Leszek Bucki, przewodniczący delegatury rejonowej w Zabrzu Polskiego Związku Działkowców. - Zauważyliśmy, ku naszej uciechu, że zmienia się sposób zagospodarowania działek. Powraca trend z lat poprzednich. Ludzie uprawiają warzywa, owoce,

a wszystko to w połączeniu z kąpielnią rekreacyjną. Dziś działkowcy coraz chętniej korzystają z możliwości nasadzeń. Dużą rolę odgrywa w tym względzie moda na ekologię, no i nie ukrywajmy, ekonomia również - dodaje.

Ogrodnictwo na Śląsku ma już ponad 120-letnią tradycję. Działki, które powstawały, funkcjonowały jako pracownicze ogrody działkowe. W 1981 r., na pierwszym zjeździe, uchwalono statut i powołano władze Polskiego Związku Działkowców, a działki stały się rodzinnymi ogrodami działkowymi. Dziś sta-

nowią one bardzo ważną część miejskiej infrastruktury.

- Działki to takie zielone płuśki miasta. Działkowcy utrzymują zielenie, która służy nie tylko im samym, ale lokalnej społeczności. Nasze ogrody są ogrodami otwartymi, więc również zapraszamy mieszkańców na festyny, zapraszamy na place zabaw, no i oczywiście zachęcamy do spacerów w zielonej przestrzeni – uśmiecha się Leszek Bucki.

Każdy ogród ma swoją historię. W tym roku niektóre z zabrzeńskich ogrodów świętują swoje jubileusze.

► Zabrzańskie ogrody działkowe to prawdziwe płuca miasta Fot. UM Zabrze

- ROD Słoneczne Wzgórze obchodzi 40-lecie istnienia. 60-lecie obchodzi ROD Nasza Palma, 60 lat to powód do świętowania dla ROD Zacisze. Najstarszy ogród obchodzący w tym roku swój jubileusz - 85 lat - to ROD Przyszłość - wylicza Leszek Bucki.

Choć ROD Kolejarz powstał 67 lat temu, w tym roku postanowił świętować swój okrągły jubileusz. A wszystko przez szczególne okoliczności. - Dwa lata temu pandemia przeszkodziła nam w tym, żeby zorganizować jubileuszowe obchody. Dlatego dziś, choć o dwa lata starsi, świętujemy 65 lat. Mamy 138 działek, a członków mamy około 200. Nasze działki służą zarówno rekreacji, jak i są miejscem do tego, by uprawiać warzywa i owoce, choć to ostatnie to bardziej domena starszych osób. Ogrody świetnie integrują ludzi - mówi Sabina Skowron, prezes ROD Kolejarz.

Państwo Teofila i Waldemar Ptaszek mają działkę już od 20 lat i jak sami podkreślają, to wyjątkowe dla nich miejsce. - Jak to jest mieć działkę? Bardzo dobrze. Są korzyści zdrowotne przede wszystkim. Praca na działce daje dużą satysfakcję. Drzewo rośnie, pojawia się owoce, warzywa. Nawet jeżeli zbiory się nie do końca udadzą, to są przy tym dodatkowe emocje - opowiada pan Waldemar.

- Dla mnie działka to przede wszystkim kwiaty. Mamy też szklar-

nię, warzywa. Możemy się tu spotkać z sąsiadami. Mieszkamy w bloku na siódmym piętrze, więc ogród jest dla nas naprawdę fantastyczną odskocznią od blokowiska - dodaje pani Teofila.

Dzień Działkowca obchodzono także w ROD Wiśnia. Podczas spotkania zostały wręczone odznaki dla zadłużonych działkowców oraz dyplomy za najładniejsze działki. - Działka to dla nas przede wszystkim odpoczynek - uśmiechają się Halina i Henryk Janeczek, którzy otrzymali główną nagrodę za długoletnie użytkowanie działki oraz

trud i zaangażowanie na rzecz rozwoju ROD Wiśnia.

- Działkowcy chronią i wspierają kultywowanie ponad stoletniej tradycji. Ogródki działkowe na trwałe wpisały się w krajobraz Zabrze. Dzięki temu cieszyć się możemy trzydziestoma pięknymi ogrodami w wielu częściach miasta stanowiącymi przykład, jak łączyć pracę z rekreacją i wypoczynkiem. Za te wszystkie działania składam serdeczne podziękowania. Dziękuję także za cenny wkład w życie społeczne miasta - podkreśla wiceprezydent Zabrze Krzysztof Lewandowski.

MM

► Halina i Henryk Janeczek Fot. UM Zabrze

Nowe miejsca parkingowe na Helence

Skwer i sąsiadujące z nim miejsca parkingowe przy ul. Jordana służą od sierpnia mieszkańcom Helenki. Jednocześnie podpisana została umowa dotycząca przygotowania kolejnych miejsc postojowych wzdłuż ul. Niepokólczyckiego.

Skwier przy ul. Jordana powstał w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego. Dla mieszkańców przygotowano ławki, stojaki na rowery i solarne oświetlenie. Z kolei kierowcy mają tu do dyspozycji 25 miejsc parkingowych. Jedno z nich przeznaczono dla osób niepełnosprawnych.

Kolejne miejsca postojowe powstaną przy ul. Niepokólczyckiego. Na wysokości budynku nr 35 zaplanowano 25 miejsc po północnej stronie drogi i 38 po stronie południowej. Z kolei na wysokości budynku nr 32, na istniejącym utwardzeniu, zaplanowano dwa miejsca do parkowania dla osób niepełnosprawnych. Na wysokości budynku nr 18 zostanie wykonane natomiast wyniesione przejście dla pieszych. Wartość

► Skwer przy ul. Jordana Fot. UM Zabrze

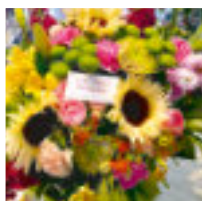
umowy to prawie milion złotych. Prace mają potrwać siedem miesięcy.

– Realizujemy aktualnie wiele inwestycji potrzebnych i oczekiwanych przez mieszkańców. Są wśród nich duże zadania, takie jak budowa centrum przesiadkowego, jak i mniejsze, które również popra-

wiają bezpieczeństwo i komfort przemieszczania się po Zabrzu. Miejsca parkingowe to z pewnością bardzo oczekiwana inwestycja i mimo, że może nie na tak dużą skalę, to jednak i takie przedsięwzięcia dają wiele satysfakcji - podsumowuje prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

GOR

reklama

Pracownia Florystyczna Pod Aniotem

oferuje: kwiaty cięte i doniczkowe,
wiązanki okolicznościowe i ślubne,
palmy i wieńce pogrzebowe

Zapraszamy codziennie od 8.30-16.30, soboty 9-13
Zabrze, ul. 3 Maja 39, tel. 660 200 051

Jubileusz

zastężonego kaptana

Niósł pomoc i nadzieję internowanym w czasie stanu wojennego. Był wieloletnim proboszczem parafii św. Józefa w Zabrze. Jest autorem, współautorem i redaktorem książek poświęconych dziejom Kościoła katolickiego na Górnym Śląsku. Ksiądz infułat Paweł Pyrchała obchodził w sierpniu 90. urodziny.

► Uroczysta msza w kościele św. Józefa Fot. UM Zabrze

Ks. Paweł Pyrchała urodził się 12 sierpnia 1932 r. w Dortmundzie. W 1943 r. rodzice wysłali go z bombardowanego Zagłębia Ruhry do rodziny w Skrzyszowie. W 1952 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Śląska Opolskiego, które ukończył w 1957 r. 23 czerwca tego samego roku otrzymał święcenia kapłańskie.

W latach 1957–1963 był wikariuszem i kapłanem szpitalnym w parafii św. Barbary w Bytomiu. W 1963 r. otrzymał nominację na proboszcza parafii Ducha Świętego w Zabrze, którą to funkcję formalnie sprawował dopiero od 1971 r., gdyż wcześniej władze nie wydały zgody na objęcie przez niego probostwa.

Od marca 1976 do sierpnia 2005 r. był proboszczem parafii św.

Józefa w Zabrze. Po wprowadzeniu stanu wojennego był organizatorem ośrodka pomocy charytatywnej dla mieszkańców Zabrze, Bytomia, Gliwic i okolic oraz oddziału Komitetu Pomocy Internowanym, Uwięzionym i ich Rodzinom przy parafii św. Józefa. Sprawował opiekę duszpasterską w ośrodku odosobnienia dla internowanych w Zabrze-Zaborzu. Pośredniczył w korespondencji osadzonych w ośrodku ze światem zewnętrznym oraz przekazywał informacje na ich temat do Kurii Diecezjalnej w Opolu i do Episkopatu.

W diecezji opolskiej w latach 1976–1992 był diecezjalnym duszpasterzem młodzieży żeńskiej i dziekanem rejonowym rejonu gliwickiego, kierował także diecezjalnym referatem duszpasterskim.

► Ks. infułat Paweł Pyrchała Fot. UM Zabrze

W 1992 r. został dyrektorem wydziału duszpasterskiego nowo utworzonej diecezji gliwickiej. W 1983 r. otrzymał tytuł prałata, a w 1993 r. godność infułata. W sierpniu 2005 r. przeszedł na emeryturę. Wciąż angażuje się jednak w życie parafii i miasta.

- Zabrzanie mogą się poszczycić duszpasterzem, który szanuje ludzi, ofiarowuje im swój czas, a także dostrzega ich problemy czy trudy dnia codziennego. Dziękuję za gotowość do podejmowania charytatywnych, społecznych i kulturalnych inicjatyw służących mieszkańcom naszego miasta – mówi prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

Uroczysta msza w intencji jubilate odprawiona została w kościele św. Józefa 12 sierpnia.

GOR

► W kościele Bożego Ciała odprawiona została uroczysta msza Fot. UM Zabrze

► Uczestnicy nabożeństwa złożyli kwiaty pod pomnikiem Fot. UM Zabrze

PAMIĘTAMY O ŚLĄSKICH BOHATERACH

Historia zapisana w sercach

Uczciliśmy pamięć powstańców śląskich. Tradycyjnie 15 sierpnia w Kończycach odbyły się oficjalne uroczystości, a po nich mieszkańcy mogli wziąć udział w Biesiadzie Śląskiej przygotowanej w Dzielnicowym Ośrodku Kultury.

Sierpniowe uroczystości zainaugurowała msza odprawiona w kościele Bożego Ciała. Uczestnicy nabożeństwa złożyli następnie kwiaty pod Pomnikiem Poległych w Powstaniach Śląskich. Obchody uświetniła muzycznym akcentem Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego pod batutą Henryka Mandrysa.

– Z ogromną radością i wzruszeniem stoimy w tym wyjątkowym miejscu w Zabrzu, które jeszcze nie tak dawno było podzielone i było świadkiem bardzo ważnych wydarzeń historycznych – mówiła podczas uroczystości prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. – Chcemy, by wszystko to, co najpiękniejsze w naszym mieście, miało wspólny mianownik. Myślę, że każdy z nas ma w swoim sercu wypisaną historię Śląska i gdy słyszymy takie nazwiska, jak Korfanty, to nasze serca mocniej biją. Mamy to szczęście, że nie musimy się martwić tym, że ojciec czy syn poszedł na wojnę, ale za to możemy razem działać i pomnażać to dobro,

które stało się naszym udziałem – podkreślała prezydent Zabrze. Wieczorem, na terenie Dzielnicowego Ośrodka Kultury przy ul. Dorotki, odbyła się Biesiada Śląska z zespołem De Silvers.

Historia trzech powstań śląskich była wyjątkowo burzliwa. Pierwsze wybuchło 16 sierpnia 1919 r. i było sprzeciwem wobec aresztowania śląskich przywódców Polskiej Organizacji Wojskowej. Nie

zakończyło się sukcesem, ale zwróciło uwagę innych krajów na sprawę Śląska.

II powstanie śląskie wybuchło w nocy z 19 na 20 sierpnia 1920 r., a jego tłem były przygotowania do plebiscytu, który odbył się w marcu 1921 r. Dopiero trzecie powstanie, które wybuchło w nocy z 2 na 3 maja 1921 r., przesądziło o przyznaniu Polsce dużej części terytorium Górnego Śląska.

MM

► Festyn w Dzielnicowym Ośrodku Kultury Fot. UM Zabrze

DO ZABRZAŃSKICH SZCZYPIORNIŚCI DOŁĄCZYŁO
KILKU BARDZO UTALENTOWANYCH ZAWODNIKÓW

Drużyna na medal?

Nowy sezon w PGNiG Superlidze mężczyzn w piłce ręcznej może być przełomowym w najnowszej historii Górnika. Do Zabrza trafiło bowiem kilku znanych zawodników.

Z całą pewnością transferowym hitem było pozyskanie 34-letniego bramkarza Piotra Wyszomirskiego, który w reprezentacji Polski seniorów zagrał 104 razy. W 2015 r. na mistrzostwach świata w Katarze zdobył brązowy medal. Warto wspomnieć o tym, że w reprezentacji Polski grał razem z obecnym trenerem Górnika Marcinem Lijewskim. Przypomnijmy, że po zakończeniu minionego sezonu z zabrzańską drużyną pożegnał się bramkarz Jakub Skrzyniarz. Ten utalentowany i niezwykle skuteczny w interwencjach między słupkami zawodnik przeniósł się do hiszpańskiej drużyny Bidasoi Irun.

To nie był koniec transferowej ofensywy. Z Gwardii Opole udało się pozyskać 24-letniego, grającego na prawym skrzydle, Patryka Mauera. Podpisał on z Górnikiem kontrakt do 30 czerwca 2024 r.

– Od dwóch, trzech lat zabiegałem o to, by Patryk dołączył do Górnika. W końcu się udało. Jestem z tego powodu bardzo zadowolony, bo trafia do nas zawodnik ukształtowany, który wie, czego w życiu chce i nigdy nie schodzi poniżej bardzo wysokiego poziomu. Z nim w składzie na pewno będziemy jeszcze mocniejsi – podkreśla prezes klubu Bogdan Kmiecik.

Choć Patryk Mauer jest młodym zawodnikiem, ma już sporo osiągnięć. Jest wychowankiem klubu UKS Dziewiątka Legnica. W latach 2014–2017 był zawodnikiem Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Gdańsku. W tym też roku został zawodnikiem Gwardii Opole. W Superlidze zadebiutował dokładnie w dniu swoich 19. urodzin. To było prawdzi-

► Patryk Mauer w akcji Fot. PGNiG Superliga

we wejście smoka. Rozgrywki zakończył jako drugi strzelec całej ligi. Otrzymał nagrodę dla najlepszego gracza miesiąca i tytuł odkrycia sezonu. Regularnie grał w młodzieżowych reprezentacjach Polski. W każdym sezonie ligowym zdobywał minimum 114 bramek. W poprzednich rozgrywkach było ich 139 ze skutecznością powyżej 75 procent. Ten wynik dał mu trzecie miejsce w klasyfikacji strzelców sezonu 2021/2022. Zaliczył 44 asysty. Rzuty karne wykonywał z blisko 90-procentową skutecznością.

– Widzimy, jaką mamy jakość na lewym skrzydle po transferze Dimy Artemenki. Rozwija się przy nim też Dawid Molski. Teraz z prawej strony nasza jakość powinna być równie wysoka – mówi Bogdan Kmiecik.

Na uwagę zasługuje także powrót do Zabrza trenera Patrika Lilje-stranda. Ten ceniony szwedzki szkoleniowiec pracował w Górniku w latach 2013–2015. Potem wrócił do Szwecji. W 2018 r. ponownie przyje-

chał do Polski. Przez dwa sezony pracował w klubie Energa MKS Kalisz. W następnych dwóch był trenerem drużyny Grupa Azoty Tarnów. Obecnie postanowił trochę odpocząć od funkcji i trenera. Został asystentem trenera Marcina Lijewskiego. Jego zadaniem będzie szkolenie bramkarzy.

Do Górnika trafił także 24-letni rozgrywający Japończyk Rennosuke Tokuda. Kolejnym nowym zawodnikiem jest rozgrywający 33-letni Białorusin Aliaksandr Bachko. – Myślę, że udało się nam stworzyć drużynę, którą zechce zobaczyć jak najwięcej kibiców. Są w niej indywidualności, które mogą przyciągnąć fanów piłki ręcznej. Chcemy, aby każdy mecz był wielkim przeżyciem sportowym i nie tylko dla tych, którzy na niego przyjdą. Mamy nową, klubową stronę internetową. Myślę, że bardzo ciekawie redagowaną. Postaramy się przygotować dla kibiców wiele atrakcji – podsumowuje dyrektor Górnika, Dariusz Czernik.

Andrzej Azyan

Rokitnica

na przestrzeni wieków

Wracamy do naszego cyklu prezentującego historyczne dzielnice Zabrze. Tym razem przyjrzymy się bliżej Rokitnicy.

Rokitnica jest wyjątkową dzielnicą Zabrze, ponieważ u jej początków leżą dwie osobne miejscowości. Pierwsza z nich, Rokitnica zachodnia (Rokytnicza), należąca do diecezji wrocławskiej pojawia się po raz pierwszy w „Rejestrze Ujazdu” datowanym na l. 1295–1305. Druga, Rokitnica wschodnia (Rokitniki), należąca do diecezji krakowskiej, wymieniona została w 1332 r. w dokumencie dotyczącym pobierania dziesięciny. Granica między obiema Rokitnicami przebiegała na Potoku Rokitnickim (Mikulczyckim, Żernickim). W 1936 r. niemiecki archeolog Georg Raschke natrafił na ślady grodu, zlokalizowanego pomiędzy obecnymi ul. Krakowską i Żniwiarzy.

W 1780 r. w Rokitnicy wschodniej znajdował się folwark i młyn, mieszkało w niej trzech chłopów, siedmiu zagrodników – łącznie 67 osób. W Rokitnicy zachodniej również był folwark, mieszkało w niej 12 zagrodników, pięciu domowników – łącznie 66 osób. Właścicielem obu Rokitnic była od 1719 r. rodzina von Tieschowitz. Po zdobyciu większości Śląska przez Prusy w 1740 r., Rokitnica wschodnia znalazła się w powiecie bytomskim, zaś Rokitnica zachodnia w powiecie toszeckim, z którego w 1817 r. przeniesiono ją do powiatu bytomskiego. Od tej pory mamy do czynienia z jedną wsią. W 1830 r. w 42 domach mieszkało 198 osób, w tym sześciu ewangelików i trzech żydów. We wsi był folwark z owczarnią. Piętnaście lat później, we wsi liczącej 509 mieszkańców (w tym dwóch ewangelików i sześciu żydów), stały 53

domy. Kościoły katolickie znajdowały się w Miechowicach i Wieszowie, a kościół ewangelicki w Tarnowskich Górach. Od 1830 r. w Rokitnicy była szkoła z jednym nauczycielem. We wsi był młyn wodny, gospoda, dwóch kowali, szewc oraz folwark, w którym hodowano 800 owiec, 80 krów i 50 sztuk trzody chlewnej.

W 1858 r. w Rokitnicy mieszkało 713 osób we wsi i 26 w obszarze dworskim. Wśród nich było 10 ewangelików i siedmiu żydów. We wsi stało 55 budynków mieszkalnych i 52 budynki gospodarcze, w obszarze dworskim odpowiednio trzy i cztery budynki. Trzy lata później do folwarku należało 965 mórg pola, 153 morgi łąk, 35 mórg ogrodów, 61 mórg pastwisk i 586 mórg lasu. Do wsi należało 378 mórg pola, 39 mórg łąk i 31 mórg ogrodów. Gospodarowało na nich: jeden gospodarz, dwóch średniaków, czterech „ćwierćgospodarzy”, 13 zagrodników, 16 półzagrodników i dziewięciu domowników. Wśród zwierząt hodowlanych było 41 koni, byk, 13 wołów, 93 krowy i 19 cieląt. We wsi była karczma, trzech kramarzy, szewc, kowal i krawiec; 64 domy mieszkalne i 56 budynków gospodarczych. Wśród 802 mieszkańców było 783 katolików, 10 ewangelików i dziewięciu żydów. Do szkoły uczęszczało 138 dzieci.

Według spisu powszechnego przeprowadzonego w Prusach 1 grudnia 1871 r. w 71 domach mieszkało 185 gospodarstw rodzinnych i 11 jednoosobowych. Łącznie były to 903 osoby – 443 mężczyzn i 460 kobiet. 667 z nich urodziło się

w Rokitnicy. Oprócz katolików, w Rokitnicy mieszkał tylko jeden ewangelik i troje żydów. 433 rokitniczan umiało czytać i pisać, a 198 było analfabetami. W obszarze dworskim Rokitnica w 18 domach mieszkało 90 osób, w tym tylko 19 tam urodzonych. Wśród 41 mężczyzn i 49 kobiet zdecydowaną większość stanowili katolicy. Poza nimi mieszkało tam jeszcze 14 ewangelików.

W 1873 r. dotychczasowy powiat bytomski podzielony został na cztery mniejsze. Rokitnica, jako jedyna z obecnych dzielnic Zabrze, pozostała w pomniejszonym powiecie bytomskim. Dwanaście lat później, w spisie powszechnym, który odbył się 1 grudnia 1885 r., spisano 999 rokitniczan – 498 mężczyzn i 501 kobiet. Tworzyli oni 214 gospodarstw zamieszkujących w 73 domach. Oprócz 988 katolików, mieszkało tam 11 żydów. Całkowita powierzchnia Rokitnicy wynosiła 149 ha, z czego 112 ha stanowiły pola uprawne a 12 ha łąki. Powierzchnia obszaru dworskiego wynosiła 435 ha, w tym 225 ha pól uprawnych i 39 ha łąk. W siedmiu domach mieszkały w nim 142 osoby tworzące 30 gospodarstw – 70 mężczyzn i 72 kobiety, wśród których było 130 katolików i 12 ewangelików.

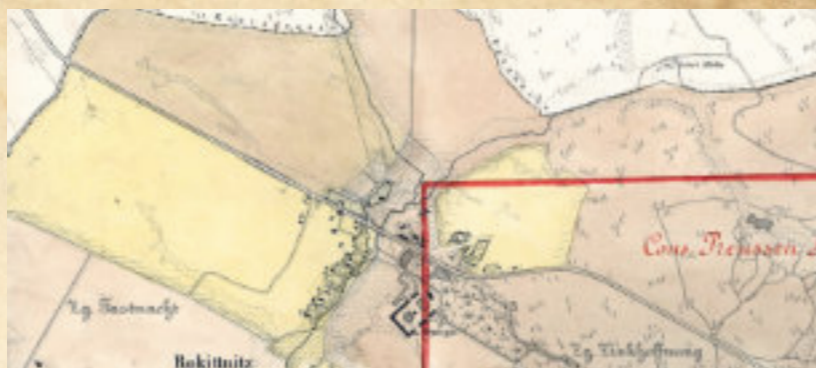
Kolejny spis powszechny, z którego dane znamy, odbył się 2 grudnia 1895 r. W Rokitnicy stało w tym czasie 78 budynków mieszkalnych, a 1074 rokitniczan tworzyło 244 gospodarstwa domowe – 227 wieloosobowych oraz 17 jednoosobowych. Po raz pierwszy spisano tam więcej mężczyzn (547) niż kobiet

(527). Pod względem wyznaniowym mieszkało tam 1065 katolików i dziewięcioro Żydów. W obszarze dworskim w siedmiu domach mieszkało 111 osób (58 mężczyzn i 53 kobiety), tworząc 22 wieloosobowe gospodarstwa domowe i jedno jednoosobowe. Oprócz 108 katolików było tam trzech ewangelików.

W spisie powszechnym przeprowadzonym 1 grudnia 1905 r. doliczono się 1529 mieszkańców Rokitnicy – 786 mężczyzn i 743 kobiety. Tworzyli oni 331 gospodarstw domowych zamieszkujących w 104 domach. W spisie tym po raz pierwszy zapytano o język ojczysty. Jako język niemiecki podały 242 osoby – 230 katolików i po sześciu ewangelików i Żydów. Język polski podało 1274 katolików. Dodatkowo 13 katolików podało język niemiecki i jeszcze jeden inny (zapewne polski). W obszarze dworskim spisano 180 osób – 82 mężczyzn i 98 kobiet; 20 rodzin mieszkało w sześciu domach. 34 osoby podały jako ojczysty język niemiecki – 31 katolików i troje ewangelików. Wszyscy pozostali katolicy w liczbie 146 podali język polski.

W 1907 r. zaczęto budowę osiedla w przeznaczonym dla pracowników kopalni „Castellengo” wybudowanej przez Franza von Ballestrema w sąsiednich Biskupicach w 1898 r. Łącznie, w kilku etapach, na osiedlu wybudowano 64 domy – cztery i ośmiorodzinne.

Ostatni, przed wybuchem I wojny światowej, spis powszechny w Prusach odbył się 1 grudnia 1910 r. Liczba rokitniczan wzrosła do 2613. Wśród nich było 1391 mężczyzn i 1222 kobiety. Liczba domów wzrosła do 141, a liczba gospodarstw domowych do 508. Pod względem językowym, niemiecki podały 254 osoby – 234 katolików i po 10 ewangelików i Żydów. Wszyscy pozostali katolicy w liczbie 2278 podały jako ojczysty język polski. Dodatkowo 80 osób podało język niemiecki i jeden inny, a jedna osoba inny, nie określony bliżej język. Liczba mieszkańców obszaru dworskiego wzrosła do 235 (113 mężczyzn i 122 kobiety), zaś liczba domów nie zmieniła się – w sześciu mieszkali 24 rodziny i dwie osoby samotne. Język niemiecki jako ojczysty podały 34 osoby – 29 katolików i pię-

► Rokitnica na mapie z ok. 1880 r. Fot. Muzeum Miejskie w Zabrze

cioro ewangelików; język polski 182 osoby – 180 katolików i dwoje ewangelików. 19 osób podało język niemiecki i jeden inny.

W 1912 r. rokitnicy katolicy doczekali się własnej świątyni. Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa zaprojektowany przez prof. Ernsta Kühna z Drezna poświęcono 27 października. Istniejącą od 1 kwietnia 1907 r. kurację wydzieloną z parafii św. Krzyża w Miechowicach i parafii św. Trójcy w Wieszowie, przekształcono w samodzielną parafię 1 listopada 1913 r.

W 1914 r. wybuchła I wojna światowa, do armii niemieckiej powołano wielu mieszkańców Rokitnicy. W czasie wojny zginęło bądź zmarło w wyniku odniesionych w trakcie walk ran 83 z nich. W plebiscycie, który odbył się 20 marca 1921 r., w Rokitnicy do głosowania były uprawnione 1783 osoby, 1762 z nich oddały głosy. Z tej liczby za przyłączeniem Górnego Śląska do Polski głosowały 1424 osoby, za przyłączeniem do Niemiec – 334, a 4 głosy unieważniono. 20 października 1921 r. Rada Ambasadorów podjęła decyzję o podziale obszaru plebiscytowego pomiędzy Polskę i Niemcy. Rokitnicę przyznano Niemcom, którzy objęli oddane im tereny 4 lipca 1922 r.

W czasie spisu powszechnego przeprowadzonego w Prusach 16 czerwca 1925 r. spisano 5550 rokitniczan, w tym 3216 mężczyzn i 2334 kobiety. Było wśród nich 5355 katolików, 173 ewangelików, troje Żydów, zaś dwie osoby podały się jako bezwyznaniowcy. W Rokitnicy było w tym czasie 210 budynków mieszkalnych i 976 gospodarstw domowych.

Półtora roku później, z dniem 1 stycznia 1927 r., obszar Rokitnicy powiększył się o część gminy Bisku-

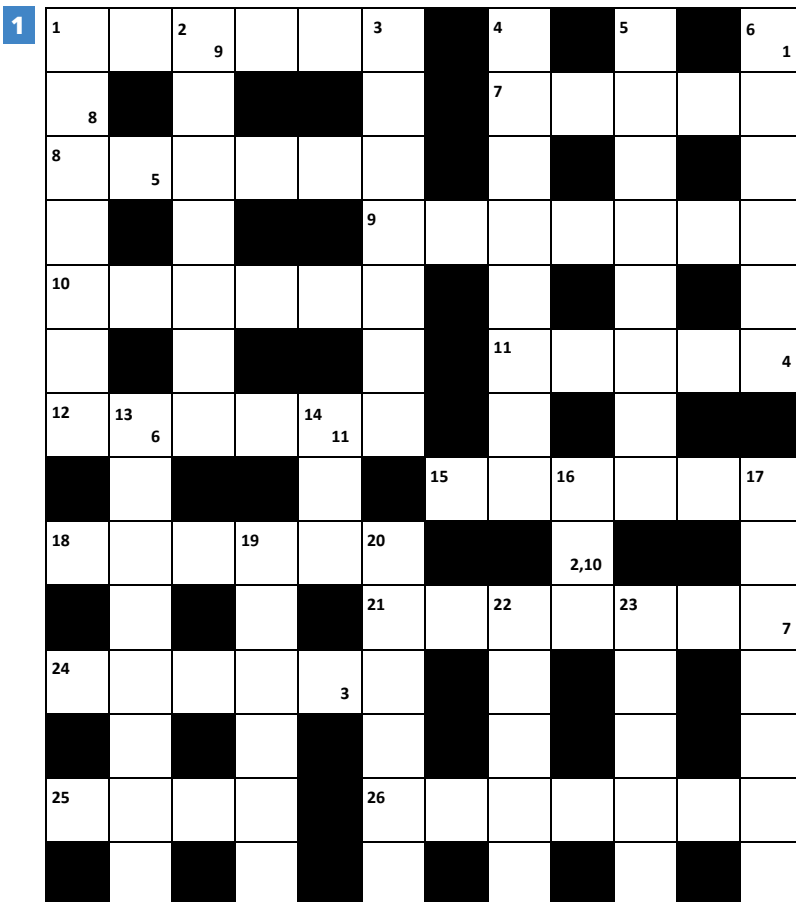
pice położoną na północ od linii kolejowej Pyskowice-Bytom. Na terenie tym znajdowała się kopalnia „Castellengo”. 30 września 1928 r. pruskie ministerstwo stanu zlikwidowało obszary dworskie w powiecie bytomskim. Obszar dworski Rokitnica przyłączono do gminy Rokitnica, z wyjątkiem części o powierzchni 20,7 ha przyłączonej do gminy Miechowice. Jako rekompensatę gmina Rokitnica otrzymała fragment obszaru dworskiego Miechowice o powierzchni 20,86 ha. Dodatkowo włączono do niej fragment obszaru dworskiego Stolarzowice. W tak powiększonej Rokitnicy w 1930 r. w 255 domach i trzech barakach mieszkało 7747 osób.

W ramach walki z nazwami miejscowości o słowiańskim rodowodzie, z dniem 5 lutego 1936 r. „Rokitnicę” przemianowano na „Martinau”. Ostatni przedwojenny spis przeprowadzony w III Rzeszy 17 maja 1939 r. wykazał w niej 7844 mieszkańców.

Na frontach II wojny światowej zginęło 234 żołnierzy pochodzących z Rokitnicy. Dodatkowo 27 osób zginęło lub zostało rozstrzelanych w czasie walk w Rokitnicy w 1945 r., a 168 osób zmarło na przymusowych robotach w ZSRR.

Samodzielną gminę Rokitnicę zakończył się 1 kwietnia 1951 r. Wtedy to, na podstawie „Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 marca 1951 r. w sprawie zniesienia i zmiany granic niektórych powiatów oraz utworzenia i zmiany granic niektórych miast stanowiących powiaty miejskie w województwie katowickim”, włączono ją do Zabrze wraz z Grzybowicami, Kończycami, Makoszowami, Mikulczycami i Pawłowem.

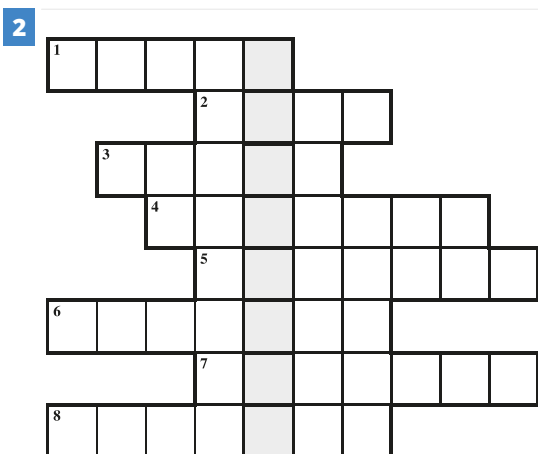
Piotr Hnatyszyn, Muzeum Miejskie w Zabrze

Poziomo: 1 – historyjka obrazkowa z tekstem w dymkach, 7 – w powiedzeniu pies ci ją liże, 8 – ma teściową, 9 – komedia Gogola lub kontroler, 10 – dzieło posłów, 11 – element pieca, 12 – dziewczynka z Krainy Czarów, 15 – efektowna defilada, 18 – w tytule dawnego serialu większa niż życie, 21 – naczynie do gotowania wody na herbatę, 24 – aplauz na stojąco, 25 – cyfra na początku skali, 26 – małże dla smakoszy.

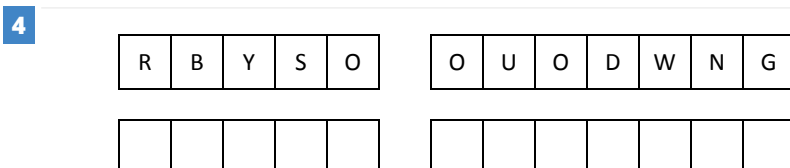
Pionowo: 1 – w przysłowiu bliższa cią-
łu, 2 – manele, rzeczy osobiste, 3 – rymo-
wane zadanie szaradziarskie, 4 – rozwią-
zuje problem brudnych naczyń, 5 –
szefowa zarządu firmy, 6 – miasto ze sta-
dionem Santiago Bernabeu, 13 – dziecięcy
szybowiec na sznurku, 14 – azjatyckie
zwierzę pociągowe, 16 – pszczoła rodzina,
17 – kraina szczęścia, 19 – przyrząd do
czyszczenia broni palnej, 20 – doskonały
rozpuszczalnik, m.in. lakieru na paznok-
ciach, 22 – główna tętnica, 23 – automa-
tyczne wykonywanie jakiejś czynności.

Rozwiązanie krzyżówki – tytuł piosenki
Anny Jantar, utworzą litery z pól
ponumerowanych w prawym dolnym rogu.

- 1 – lider zespołu The Police,
- 2 – śmietankowe, melba
lub pistacjowe,
- 3 – antonim zła,
- 4 – oszlifowany diament,
- 5 – podejmowana przez Sejm,
- 6 – jest nim ślimak,
- 7 – w wierszu szukał
ich pan Hilary,
- 8 – karciana układanka.

Rozwiązaniem jest słowo,
które powstanie w zazna-
czonej kolumnie.

Chochlik drukarski pomieszał literki we wszystkich wyrazach. Trzeba je
poprzestawiać tak, aby utworzyły tytuł opery Modesta Musorgskiego.

FOTOZAGADKA

Zagadka polega na odgadnię-
ciu, gdzie znajduje się prezento-
wane miejsce.

Rozwiązania z poprzedniego numeru

1. Windą do nieba
2. Ostróżka
3. Hotel Admiralspalast
4. Potępienie Fausta

Wydawca:

Centrum Informacji Kulturalnej

Adres redakcji:

41-800 Zabrze, ul. Generała
de Gaulle'a 17, tel. 32 271-21-70

Redakcja:

Igor Cieśliski – redaktor naczelny,
Magdalena Mionc,
Helena Pisarczyk

Skład: CIK

Zdjęcie na okładce:

UM Zabrze

Redakcja zastrzega sobie prawo
do skrótów i redakcyjnego opraco-
wania tekstów.

Zarząd Budynków Mieszkaniowych
Towarzystwo Budownictwa Społecznego
Sp. z o.o. w Zabrzu
Zarządca Nieruchomości

TWÓJ DOM W DOBRYCH RĘKACH

**41-800 Zabrze, pl. Warszawski 10,
tel. +48 32 37 33 900, www.zbm-tbs.zabrze.pl**

Administrowanie
wspólnotami mieszkaniowymi

Budowa nowych domów
w systemie TBS

Wynajem lokali
mieszkalnych i użytkowych

Remonty oraz termomoderni-
zacja budynków

reklama

IBPC

rekomendacja Instytutu
Branży Pogrzebowej i Cmentarnej

MPGK Zabrze
ul. Klimasa 7
ul. Wolności 226

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

24h/7 **32 271 38 23, 508 970 425**

Jesteśmy firmą z długoletnią tradycją i doświadczeniem na rynku.
Oferujemy najwyższą jakość usług, konkurencyjne ceny
oraz bezgotówkową organizację pogrzebów.

- chłodnia i kaplica
- usługi cmentarne i kremacyjne
- szeroki wybór trumien i urn
- międzynarodowy transport zwłok
- krzyże, tabliczki, wieńce i palmy
- opieka nad grobami

reklama

SPRZEDAŻ OZDOBNYCH KAMIENI OGRODOWYCH

ZABRZE,
ul. Ofiar Katynia 56
Tel. 32 274 93 92

www.bella-stone.pl

reklama

Studia Effect

fryzury&paznokcie

Tel. 32 276 12 88
Zabrze, ul Piłsudskiego 13